

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 19. november 2018
(OR. en)

13957/18

COAFR 278
CFSP/PESC 1049
CSDP/PSDC 659
DEVGEN 210
MIGR 189
COHOM 142
COHAFA 100

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Teema: Sudaan - Nõukogu järelused (19. november 2018)

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järelused Sudaani kohta, mis võeti vastu nõukogu 3652. istungil 19. novembril 2018.

Nõukogu järeldused Sudaani kohta

1. Sudaan on Aafrika Sarve laiema piirkonna rahu ja stabiilsuse tagamisel jätkuvalt äärmiselt tähtsal kohal. Kuna horisondil on terendamas 2020. aasta valimised ning piirkonna arengute tõttu on koostöövaldkonnas avanemas Sarve piirkonnas uus peatükk, on EL valmis Hartumiga dialoogi ja koostööd arendama. ELi osalemine sõltub edusammudest, mida Sudaan on teinud riigisiseste reformide läbiviimisel, sealhulgas seoses inimõiguste ja hea valitsemistavaga, humanitaarabi andmise hõlbustamisega, kestliku rahu ja konstruktiivse rolliga piirkonnas. Mõningatest äsjastest edusammudest hoolimata on väljakutseid siiski palju, riik seisab silmitsi tõsiste majandusraskustega, poliitiliste reformide kava on laiahaardeline, kuid reformid on läbi viimata, humanitaarabivajadused on suured ja sisekonfliktid lahendamata. Sudaani edusammud avaldaksid positiivset mõju nii lähi- kui ka laiemale piirkonnale, sealhulgas seoses piirkondliku julgeoleku, rände ning humanitaarvaldkonnaga.

2. 2020. aasta valimiste eelne periood peaks andma Sudaanile võimaluse näidata oma pühendumust reformidele sellega, et kõigil kodanikel lubatakse kaasavas poliitilises protsessis täiel määral osaleda, nende individuaalseid õigusi piiramata. Nõukogu on nõus asjakohastel tingimustel uurima parimat viisi Sudaani valitsuse toetamiseks kõnealuses küsimuses. Sellega seoses on nõukogu endiselt äärmiselt murelik kodanikuühiskonna tegutsemisruumi ahenemise ning inimõiguste kaitsjate, üliõpilaste, poliitiliste aktivistide ja sõltumatute ajakirjanike ja teiste meediatöötajate tagakiusamise ning naiste ja tütarlaste olukorra tõttu. Nõukogu kutsub Sudaani ametivõime tungivalt üles täielikult austama väljendus-, ajakirjandus-, teabele juurdepääsu, ühinemis- ja rahumeelse kogunemise vabadust kooskõlas rahvusvahelise inimõigustealase õigusega. On äärmiselt tähtis, et kõik inimõiguste rikkumiste ja kuritarvitamiste toimepanijad võetaks oma tegude eest vastutusele. Nõukogu kutsub Sudaani üles tegema karistamatuse vastu võitlemisel rahvusvaheliste kohtutega täielikku koostööd ning tuletab meelde Sudaani valitsuse võetud kohustust teha vastavalt ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonile 1593 koostööd Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga. Jätkuvalt on äärmiselt oluline, et põhiseaduse läbivaatamine viiakse läbi kodanike kollektiivseid huvisid silmas pidades, sõltumata nende soost, vanusest, usulisest ja/või etnilisest taustast, ning et see tugineks laiapõhjalisele konsensusele, nagu on ka sätestatud demokraatia, valimiste ja valitsemise Aafrika harta artiklis 10.
3. Nõukogu kutsub Sudaani üles võtma kohustuse viia ellu põhjalik majandusreformikava, tagades samas õigeaegse ja piisava toetuse kõige haavatavamatele rühmadele, ning tegema tihedat koostööd rahvusvaheliste finantsasutuste ja partneritega. Nõukogu on endiselt mures Sudaanis jätkuva majanduskriisi pärast. Selleks et parandada riigi investeerimiskeskonda välismaiste otseinvesteeringute, sealhulgas ELi omade ligi meelitamiseks, on väga tähtis majanduse tugev juhtimine ja usaldusväärne kohtusüsteem.
4. Lisaks julgustab nõukogu Sudaani valitsust töötama selle nimel, et saavutada kestliku arengu tegevuskava 2030 kestliku arengu eesmärgid ja rakendada Pariisi kokkulepe. Nõukogu kutsub samuti üles kõiki Sudaani toetavaid rahvusvahelisi osalejaid tegema seda läbipaistval viisil ning riigi arenguvajadustest lähtudes.

5. Nõukogu kutsub kõiki Sudaani konflikti osalisi tungivalt üles kasutama võimalust ja näitama üles siirast tahet rahuläbirääkimistel täiendavaid edusamme teha. Vastastikused avaldused vaenutegevuse ühepoolse lõpetamise kohta Darfuris, Lõuna-Kordofanis ja Sinise Niiluse piirkonnas on samm õiges suunas. Kuid kestva rahu aluseks jääb endiselt Sudaaniga tegeleva ALi kõrgetasemelise komisjoni tegevuskava terviklik rakendamine, et teha lõpp pikale veninud relvakonfliktidele. Seoses sellega tervitab ja toetab EL praegu toimuvat vahendustegevust, mille eesmärk on leida konfliktidele poliitiline lahendus.
6. Kuigi kohapealsed tingimused on ettearvamatud ja muutuvad, märgib nõukogu, et konflikti all kannatavate piirkondade julgeolekuolukord on paranenud. Nõukogu kutsub Sudaani valitsust tungivalt üles tegema kõik mis võimalik, et tagada Darfuris, Lõuna-Kordofanis ja Sinise Niiluse piirkonnas julgeolek ja põhiteenused. Esikohale tuleks seada õigusriigi põhimõtete ja inimõiguste täielik järgimine, tsiviilelanike kaitse, kogukondadevahelise leppimise edendamine ning konflikti algpõhjustega tegelemine. Nõukogu märgib, kui tähtis on Aafrika Liidu ja ÜRO ühisoperatsioon Darfuris (UNAMID), ning kordab uuesti oma üleskutset koostada UNAMIDI jaoks vahe-eesmärke sisaldav väljumisstrateegia, nagu seda esitles ÜRO peasekretär. Nõukogu kordab vajadust tagada, et viimase kümne aasta saavutusi Darfuri stabiilsuse ja arengu osas kinnistatakse veelgi, ning ennetada katkestusi tsiviilelanike kaitsmisel, rahuprotsessi toetamisel ja inimõiguste järgimise järelevalvel. Nõukogu kutsub Sudaani valitsust üles tegema ÜROga koostööd, sealhulgas riigis viibiva ÜRO meeskonnaga, et tagada edukas üleminek rahuvalvelt rahu kindlustamisele.
7. Nõukogu tervitab Sudaani osalemist Hartumi protsessis ja Valletta tegevuskava rakendamisel ning tunnustab selle rolli väga suure arvu varjupaigataotlejate, pagulaste ja rändajate vastuvõtmisel. EL on endiselt pühendunud pagulastele, riigisisestele põgenikele ja neid vastu võtvatele kogukondale abi andmisele Sudaanis, eelkõige oma Aafrika jaoks mõeldud hädaolukorra usaldusfondi kaudu.

8. Sudaani mõjutavad jätkuvalt laiaulatuslikud humanitaarkriisid, mis on seotud sisekonfliktide, alatoitumuse, piirkondliku ebastabiilsuse, looduskatastroofide ja kliimamuutustega. Humanitaarabivajadused on Lõuna-Sudaanist saabuvate pagulaste järjest suureneva voo tõttu riiki veelgi kasvanud ning olukorda halvendavad omakorda majanduskriis ja hüppeliselt tõusnud inflatsioonimäärad. Nõukogu kutsub nii Sudaani valitsust kui ka relvastatud liikumisi üles tagama humanitaarabi, sealhulgas ÜRO asutuste pakutava abi, turvalise, õigeaegse ja takistamatu kohalejõudmise kõigi abivajajateni, sealhulgas Darfuri, Lõuna-Kordofani ja Sinise Niiluse konfliktipiirkondades, kooskõlas rahvusvahelise humanitaarõigusega. Nõukogu kutsub valitsust üles hõlbustama sõltumatut vajaduste hindamist ja andmete kogumist, mis on hädavajalik, et täita vajadusi tõhusalt ja õigeaegselt. EL on endiselt valmis pakkuma toetust humanitaarabi ja kaitset vajavatele inimestele. EL kavatseb ka jätkata oma meetmeid kasutades humanitaar- ja arenguabi lõimimise elluviimist, koordineerides seda rahu- ja stabiliseerimisjõupingutustega.
9. Nõukogu kutsub Sudaani üles osalema konstruktiivselt piirkonna stabiilsuse toetamisel, eelkõige asjaomaste rahvusvaheliste ja piirkondlike organite juhitud protsessi kaudu. Punase mere äärse riigi ning Niiluse kaldal asuva riigina mängib Sudaan laiemas Aafrika Sarve piirkonnas otsustavat geopoliitilist rolli; Ida-Aafrika Arenguühenduse (IGAD) liikmena osaleb ta Lõuna-Sudaani rahuprotsessis. Nõukogu tõstab positiivselt esile käimasolevaid kolmepoolseid kõnelusi Egiptuse, Etioopia ja Sudaani vahel tammi Grand Ethiopian Renaissance Dam üle. Nõukogu kutsub samuti Sudaani üles tegema tihedat koostööd Aafrika Liidu ja rahvusvahelise kogukonnaga, et toetada Aafrika rahu ja leppimise algatust Kesk-Aafrika Vabariigis.